

Towards Sustainability

Kwaliteitsnorm en label voor duurzame en maatschappelijk verantwoorde financiële producten

---

*Tweejaarlijkse herziening 2020
Raadplegingsdocument*

Introductie

In november 2019 kende het Central Labelling Agency of the Belgian SRI label (CLA) vzw de eerste 'Towards Sustainability'-labels toe aan financiële producten die voldeden aan de kwaliteitsnorm voor duurzame en maatschappelijk verantwoorde financiële producten.

Sindsdien hebben meer dan 460 producten het label verkregen, waaronder beleggingsfondsen, indexproducten, verzekeringsfondsen en spaarproducten, voor een bedrag van meer dan 230 miljard EUR dat wordt beheerd volgens de criteria van de kwaliteitsnorm.

Meer dan 70 financiële instellingen uit meer dan 10 landen zijn momenteel bij het Towards Sustainability-initiatief betrokken. Het is daarmee het meest uitgebreide en inclusieve labellinginitiatief voor financiële producten in Europa.

Het label en de onderliggende kwaliteitsnorm werden ontwikkeld op initiatief van Febelfin, de Belgische federatie van de financiële sector. Het doel is enerzijds om de kwaliteit en integriteit van de markt van duurzame financiële producten te verbeteren en te waarborgen, en anderzijds om meer transparantie en advies te bieden aan particuliere en institutionele beleggers.

De kwaliteitsnorm is een normatief kader dat een aantal criteria bepaalt waaraan een product dat beweert duurzaam te zijn minimaal moet voldoen. Tegelijkertijd moedigt het productbeheerders aan om verder te gaan dan die minimumcriteria en ambitieuzer te zijn. De minimumcriteria hebben betrekking op milieu-, sociale en bestuurs-due diligence-processen, duurzaamheidsbeleid en screeningcriteria, uitsluiting van schadelijke activiteiten en transparantie.

Een kwaliteitsnorm op het gebied van duurzaamheid mag echter niet statisch zijn: hij moet dynamisch en evolutief zijn om gelijke tred te kunnen houden met de veranderende verwachtingen van consumenten, de behoeften van de maatschappij, het wetenschappelijk onderzoek, de beschikbaarheid van data en nieuwe regelgevingsinitiatieven. Vooral op het gebied van regelgeving is de Europese Commissie zeer actief geweest: bv. in het ontwikkelen van een taxonomie die groene

economische activiteiten definieert en een nieuwe verordening die eist dat bedrijven en financiëlemarktdelnemers uitgebreide informatie over hun milieu-, sociale en bestuursaangelegenheden (ESG) openbaar maken. Naarmate die regelgevingen in de komende jaren geleidelijk in werking treden, zullen ze een verdere basis bieden waarop het Towards Sustainability-initiatief kan verder bouwen.

Daarom wordt de kwaliteitsnorm om de 2 jaar herzien in een multi-stakeholdercontext. Het herzieningsproces biedt alle relevante stakeholders, financiële en niet-financiële, de kans om hun mening te geven over de richting die de kwaliteitsnorm volgens hen zou moeten uitgaan.

De herziening wordt besproken in de Raadgevende Commissie van het CLA, die bestaat uit vertegenwoordigers van de belangrijkste betrokken stakeholdergroepen: vermogensbeheerders, banken, verzekeringsmaatschappijen, beleggers, de industrie, maatschappelijke organisaties, duurzaamheidsexperten en de toezichhoudende autoriteiten. Daarnaast worden alle stakeholders uitgenodigd om de enquête in het huidige raadplegingsdocument in te vullen.

Aanpak

Leidende beginselen

Bij de herziening van de Towards Sustainability-kwaliteitsnorm zijn de volgende basisbeginselen van toepassing:

- Het Towards Sustainability-initiatief wil diversiteit en innovatie aanmoedigen en ondersteunen bij de integratie van ESG in financiële producten en tegelijkertijd de kwaliteit en integriteit van de markt waarborgen door een aantal strikte minimumvereisten voor het beleggingsproces, de beleidlijnen en de samenstelling van de portefeuille vast te stellen.
- Het Towards Sustainability-initiatief wil geen beperkte niche van producten voor een specifiek klantenprofiel creëren. Het wil geleidelijk de duurzaamheid van alle financiële producten naar een hoger niveau tillen en een breed en kwalitatief aanbod van duurzame financiële producten creëren dat geschikt is voor alle soorten klanten en risicoprofielen.
- De Towards Sustainability-kwaliteitsnorm is evolutief. De vereisten zijn gebaseerd op zinvolle indicatoren die momenteel voor het grootste deel van het beleggingsuniversum beschikbaar zijn. De keuze van indicatoren en de drempels zullen worden aangepast wanneer er meer en betere data beschikbaar worden.
- De Towards Sustainability-kwaliteitsnorm implementeert en bouwt voort op de toekomstige EU-wetgeving en initiatieven op het gebied van duurzame financiering.

Onderwerpen voor herziening

De huidige herziening richt zich op de volgende onderwerpen:

- vereisten en verduidelijkingen inzake duurzaamheidsstrategieën (bv. best-in-class, thematisch, normatief, betrokkenheid, solidariteit);
- vereisten en verduidelijkingen inzake beleggingen in specifieke sectoren (bv. energie, elektriciteitsproductie, financieel, andere);
- vereisten en verduidelijkingen inzake beleggingen in specifieke activa (bv. derivaten, groene obligaties, staatsobligaties);
- vereisten en verduidelijkingen inzake specifieke soorten financiële producten (bv. dakfondsen, gestructureerde obligaties, hedgefondsen, tak 21-producten, spaarproducten);

- vereisten inzake openbaarmaking op websites en in precontractuele documenten (bv. over beleidslijnen, milieu- en sociale indicatoren);
- afstemming en complementariteit van de Towards Sustainability-kwaliteitsnorm op toekomstige EU-wetgeving en initiatieven op het gebied van duurzame financiering (vooral de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en zijn Regulatory Technical Standards, de Taxonomy Regulation, de herziening van de Non-Financial Reporting Directive (NFRD), en de ontwerpvoorstellen voor het EU Ecolabel).

Proces en timing

Respondenten worden verzocht om hun feedback en antwoorden op de onderstaande enquêtevragen te versturen naar info@towardsustainability.be vóór **1 november 2020**.

Op basis van de conclusies van de bespreking in de CLA Raadgevende Commissie en op basis van de analyse van de feedback op de schriftelijke raadpleging zal in januari 2021 een bijgewerkte ontwerpversie van de kwaliteitsnorm worden opgesteld.

Na goedkeuring door de raad van bestuur van het CLA wordt verwacht dat de bijgewerkte kwaliteitsnorm in februari 2021 op de CLA-website zal worden gepubliceerd.

De bijgewerkte kwaliteitsnorm zal van kracht zijn voor labels die vanaf november 2021 worden toegekend.

Enquête

Dit is een uitgebreide raadpleging met tal van vragen. Vaak bestaat een vraag eigenlijk uit meerdere deelvragen die samen een onderwerp betreffen waarover we graag uw mening zouden willen weten.

Alle vragen zijn optioneel. We zijn ons ervan bewust dat veel vragen voor u misschien niet relevant zijn. Aarzel niet om alleen de vragen of deelvragen te beantwoorden die u belangrijk vindt.

Omdat we ervan overtuigd zijn dat het begrip duurzaamheid en de praktische implementatie ervan in het beheer van financiële producten zeer divers kan zijn en ruimte moet laten voor nuance, zijn alle vragen in deze raadpleging open vragen.

De vragen in deze raadpleging zijn verdeeld in 2 delen:

- een eerste lijst vragen over de markt van duurzame financiële producten in het algemeen; en
- een tweede lijst met technischere en gedetailleerdere vragen over de Towards Sustainability-kwaliteitsnorm.

Alle individuele antwoorden op deze raadpleging zullen vertrouwelijk worden behandeld. Na het herzieningsproces zal wel een samenvattend verslag worden gepubliceerd.

Nuttige links

- De website van Towards Sustainability: <https://www.towardsustainability.be/>
- De lijst van momenteel gelabelde producten: <https://www.towardssustainability.be/nl/Investment-Product>
- Volledige tekst van de kwaliteitsnorm (QS) – Februari 2019: <https://www.towardssustainability.be/sites/default/files/files/Quality%20Standard%20-%20Sustainable%20Financial%20Products.pdf> (Engels)

A. Inleidende vragen¹

1. Uw naam graag.
2. Als u een bedrijf of een andere instelling vertegenwoordigt, welke?
3. Mogen we contact met u opnemen over uw feedback? Indien ja, graag uw e-mailadres.

B. Vragen over de markt van duurzame financiële producten

Over uw beleggersprofiel

4. Welk type van belegger bent u (particulier, professioneel, institutioneel)?
5. Hoe zou u uw risicoprofiel of risicobereidheid omschrijven (defensief/laag, matig/gemiddeld, dynamisch/hoog)?
6. Hebt u al in duurzame financiële producten belegd (ESG, SRI)?
7. Is het waarschijnlijk dat u het komende jaar in duurzame financiële producten zult beleggen?

Over de definitie van een duurzaam financieel product

8. Wat beschouwt u als essentiële kenmerken van een duurzaam financieel product? Bv. wat zijn volgens u de minimumvereisten inzake de beleggingsdoelstellingen, het beleggingsbeleid en/of de samenstelling van de portefeuille?
9. Zou u een onderscheid maken tussen graden of niveaus van duurzaamheid? Indien ja, wat zouden de onderscheidende factoren zijn om de duurzaamheidsgraad van een financieel product te bepalen?
10. Verschillende soorten duurzame producten streven op verschillende manieren naar een evenwicht tussen milieu-, sociale en bestuursfactoren. Het milieuaspect krijgt momenteel de meeste aandacht: Vindt u dat een duurzaam product altijd een 'groen', d.w.z. milieugegericht, product moet zijn?

Over het aanbod van duurzame financiële producten

11. Vindt u het huidige aanbod van duurzame spaar- en beleggingsoplossingen voldoende breed, divers en geschikt voor verschillende beleggersprofielen?
12. Wat verkiest u: a) een breder aanbod van duurzame financiële producten met basisvereisten, b) een kleiner aanbod van producten met strikte vereisten of c) een combinatie van beide soorten met transparantie over het werkelijke niveau van striktheid?
13. Bent u het ermee eens dat financiële instellingen voldoende proactief en ondersteunend zijn bij het aanbieden van duurzame spaar- en beleggingsoplossingen? Indien niet, wat zouden ze beter kunnen aanpakken?

Over productinformatie, transparantie over het beleggingsbeleid en rapportering

14. Welke van de volgende informatiebronnen zou u gebruiken wanneer u overweegt om in een duurzaam financieel product te beleggen: uw financiële adviseur, de commerciële productfiche, het KIID (Key Investor Information Document) van het product, de prospectus

---

¹ Uw persoonlijke informatie zal alleen in het kader van deze raadpleging worden verwerkt.

van het product, eerdere jaarverslagen, de website van de financiële instelling, andere websites enz.?

15. Is er voldoende informatie beschikbaar over de duurzame eigenschappen van financiële producten? Indien niet, wat ontbreekt er volgens u?
16. Is de huidige informatie over de duurzame eigenschappen van financiële producten voldoende gedetailleerd en begrijpelijk?
17. Voor welke punten vindt u het belangrijk dat de portefeuillebeheerder een formeel beleid heeft? (momenteel vereist Towards Sustainability een beleid inzake mensenrechten, arbeidsrechten, milieu, corruptiebestrijding, wapens, tabak, kolen, (niet-)conventionele olie & gas, kernenergie, biodiversiteit, waterverbruik, onderdrukkende regimes, doodstraf en termijncontracten op landbouwgrondstoffen)
18. Is het belangrijk voor u dat dit beleid op de website van de financiële instelling wordt gepubliceerd?
19. Is het belangrijk voor u om de gedetailleerde samenstelling van de productportefeuille ter beschikking te hebben? Indien ja, welke uitsplitsing zou u het nuttigst vinden: per individuele onderneming of per economische sector?
20. Van welke economische sectoren waaraan de portefeuille kan worden blootgesteld of waarin kan worden belegd, vindt u het belangrijk geïnformeerd te worden?

Over milieufactoren

21. Zou u het nuttig vinden om de totale CO₂-uitstoot of koolstofintensiteit van de portefeuille te kennen? Zijn er nog andere indicatoren waar u meer over wil weten?
22. Zou u het nuttig vinden om een aparte categorie duurzame 'fossielvrije', 'fossielarme' of 'koolstofarme' financiële producten te hebben? Indien ja, hoe zou u zo'n product definiëren?

Over toezicht op duurzaamheidsclaims

23. Hoe belangrijk is het voor u om onafhankelijk toezicht te hebben op de duurzame eigenschappen en claims van een financieel product?
24. Welke vorm moet dat onafhankelijk toezicht aannemen? Wie moet dat toezicht uitoefenen?

Over de vraag van de klant naar duurzame financiële producten

25. Om welke redenen zou u niet voor duurzame financiële producten kiezen en in de plaats daarvan in 'traditionele' financiële producten beleggen?
26. Wat zou er u helpen om duurzame financiële producten te zoeken en te kiezen? Welke rol zou een onafhankelijk toegekend duurzaamheidslabel spelen in uw besluitvormingsproces?

Over het Towards Sustainability-initiatief

27. Kent u het Towards Sustainability-label of de Towards Sustainability-kwaliteitsnorm? Indien ja, op welke manier en in welke hoedanigheid?
28. Als u het kent, wat vindt u de sterke en zwakke punten ervan? Wat moet er worden verbeterd?

29. Hebt u als belegger het Towards Sustainability-label al gebruikt als factor bij uw beleggingsbeslissingen?
30. Hebt u als financiële dienstverlener het Towards Sustainability-label al gebruikt om beleggers beter bewust te maken van het bestaan van duurzame beleggingen?
31. Hoe belangrijk is het voor u om een specifiek label voor de Belgische markt te hebben, als er ook labels in andere landen zijn en er in de toekomst misschien een EU-label zal zijn?

C. Technischere en gedetailleerdere vragen over de Towards Sustainability-kwaliteitsnorm (QS)

Over de vereisten van duurzaamheidsstrategieën

32. Wanneer een productbeheerder een best-in-class strategie gebruikt, selecteert hij per sector of subsector alleen de best presterende ondernemingen op het vlak van duurzaamheid. Moet de kwaliteitsnorm een minimumdrempel stellen om de 'best presterende' ondernemingen te bepalen? Indien ja, wat moet die zijn? (QS 1.1.1.1)
33. Wanneer een product een thematische focus heeft (bv. een SDG of een ander specifiek ESG-thema), welk minimum percentage van de activa in de portefeuille zou dan bij het thema moeten passen? (QS 1.1.1)
34. Een aantal labellingkaders vereisen dat het ESG-screeningproces resulteert in een minimale vermindering van het beleggingsuniversum. Bent u het eens met die aanpak en, indien ja, wat zou die minimale vermindering moeten zijn?

Over de sectorale vereisten

35. Hebt u opmerkingen over de drempelwaarden voor de betrokkenheid van de onderneming waarin wordt belegd of over de evolutie van die drempels (QS 2.2.5 en Bijlage 1)?
36. De criteria van de kwaliteitsnorm voor conventionele olie- en gaswinningsbedrijven houden rekening met de overgang van het bedrijf naar koolstofarme en hernieuwbare energie door te verwijzen naar hun inkomstbronnen (QS 2.2.5.5). Welke extra kwantitatieve vereisten voor deze sector stelt u voor?
37. De criteria van de kwaliteitsnorm voor elektriciteitscentrales zijn gebaseerd op de afstemming van het bedrijf met een beneden 2 graden-scenario door het meten van de koolstofintensiteit of door het beperken van de energiemix (QS 2.2.5.6). Zou u alternatieve kwantitatieve vereisten voorstellen voor deze sector?
38. Hoe zou u de 'fossiele brandstofsector' definiëren (zie ook Vraag 22)?
39. De kwaliteitsnorm richt zich op geschiktheidscriteria op het niveau van de onderneming (maximum toegestaan percentage van de omzet) (QS 2.2.5 en Bijlage 1). Moet de kwaliteitsnorm ook beperkingen van de blootstelling aan bepaalde sectoren op het niveau van de portefeuille bevatten (toegestaan percentage belegd in een sector)? Indien ja, welke beperkingen stelt u dan voor en voor welke sectoren?
40. Om energiebedrijven in transitie te ondersteunen, laat de kwaliteitsnorm momenteel toe dat tot 5% van de portefeuille in energiebedrijven wordt belegd die nog niet aan de criteria van

de kwaliteitsnorm voldoen maar toch best-in-class zijn (QS 2.2.5.7). Wat is uw mening over die transitie­marge?

41. Moet de kwaliteitsnorm naast de bestaande sectorale criteria (QS 2.2.5) ook specifieke criteria voor andere sectoren toevoegen, bv. mijnbouw, vastgoed enz.? Wat zouden die criteria kunnen zijn?
42. Sommige soorten producten (bv. gestructureerde producten, spaarrekeningen, tak 21-verzekering­producten) zijn in hoge mate blootgesteld aan de algemene financieringsactiviteiten van een financiële instelling (binnen balans) (QS 1.1.3.8). De kwaliteitsnorm vereist dat de productbeheerder een ESG-due diligence van de financiële instelling uitvoert om haar geschiktheid te bepalen (QS 1.1.3.2). Zou de kwaliteitsnorm specifieke geschiktheidsvereisten voor financiële instellingen moeten bevatten en, indien ja, welke?

Over specifieke activaklassen en beheertechnieken

43. Wanneer een portefeuille derivaten bevat met het oog op het genereren van rendement, vereist de kwaliteitsnorm dat het gebruik van derivaten niet in strijd is met de ESG-aard van het product en dat de indirecte blootstelling die wordt gegenereerd door het derivaat in overeenstemming is met de kwaliteitsnorm. (QS 1.1.3.1). Moet de kwaliteitsnorm extra criteria vermelden, bv. voor specifieke soorten derivaten (bv. indexfutures, rentefutures, kredietderivaten, valutatermijncontracten)?
44. Sommige portefeuilles gebruiken een long/shortstrategie waarbij de beheerder een shortpositie inneemt op bedrijven die niet voldoen aan de ESG-selectiecriteria en die als niet-duurzaam worden beschouwd, omdat hij verwacht dat de aandeelkoersen zullen dalen. Onder welke voorwaarden zou die strategie in lijn zijn met de beginselen van de kwaliteitsnorm?
45. Zijn er specifieke activaklassen die u a priori niet geschikt vindt voor een belegging door een duurzaam financieel product? Indien ja, welke en waarom?
46. Hebt u opmerkingen over de huidige vereisten van de kwaliteitsnorm voor groene obligaties en andere use-of-proceedsobligaties (QS 1.1.3.3)?
47. Hebt u opmerkingen over de huidige vereisten van de kwaliteitsnorm met betrekking tot dakfondsen (QS 1.1.3.5)?
48. Hebt u opmerkingen over de huidige vereisten van de kwaliteitsnorm met betrekking tot door een overheid uitgegeven instrumenten (QS 2.2.6)? Stelt u bijkomende criteria voor? Moeten staatsobligaties uitgegeven door EU-lidstaten standaard als geschikt/duurzaam worden beschouwd?

Over transparantie en openbaarmaking

49. Hebt u opmerkingen over de lijst van verplichte beleidslijnen over belangrijke ESG-kwesties in de kwaliteitsnorm (QS 3.1) (zie ook vraag 17)?
50. Zou de kwaliteitsnorm de gedetailleerde informatie over het ESG-beleid moeten voorschrijven die moet worden vermeld in precontractuele informatie (bv. prospectus),

gezien de inhoud van die documenten in de meeste gevallen wettelijk is voorgeschreven (QS 4.1)?

51. Welke indicatoren stelt u voor om de klimaatimpact van een duurzame portefeuille openbaar te maken, rekening houdend met de beschikbaarheid van kwaliteitsvolle gegevens? Bv. totale BKG-emissies, koolstofintensiteit, blootstelling aan de fossiele brandstofsector enz.
52. Hebt u opmerkingen over de inhoud, het detailniveau of de complexiteit van de duurzaamheids-IDs van gelabelde producten gepubliceerd op de Towards Sustainability website (QS 4.1.1)?